

27 ธันวาคม 2567

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง

สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ธปท.ว. 3090/2567 เรื่อง นำส่งนโยบายร่วม (Joint Policy Statement) ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ให้ความสำคัญกับการป้องกันความเสี่ยงที่ภาคธนาคารจะทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในช่วงที่สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศรุนแรงขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่มาตรการคว่ำบาตรในระดับนานาชาติ

ธปท. และสำนักงาน ปปง. จึงออกนโยบายร่วม (Joint Policy Statement) ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร เพื่อยืนยันให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตรให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง และยกระดับการปฏิบัติงานให้เข้มข้นขึ้น โดยเฉพาะการให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง อันจะช่วยให้ระบบการเงินไทยมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยไม่ถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินและสนับสนุนการก่อการร้าย และการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เขมวันต์ ศรีสวัสดิ์

(นางสาวเขมวันต์ ศรีสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย นโยบายร่วม (Joint Policy Statement) ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเรื่อง การดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6851

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ FIOP-RPD@bot.or.th

นโยบายร่วม (Joint Policy Statement)

ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรื่อง การดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร

1. ที่มา

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมิน กำกับดูแล และบริหารความเสี่ยงของ ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้เท่าทันกับความท้าทาย และความเสี่ยงต่าง ๆ รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนิน ธุรกิจและการให้บริการแก่ลูกค้าของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. การดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร

ธปท. และ สำนักงาน ปปง. ขอเน้นย้ำให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร (sanctions-related risks) เช่น ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ด้านกฎหมาย และด้านปฏิบัติการ โดยอย่างน้อยต้องมีการทบทวนนโยบายและ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร ซึ่งครอบคลุมถึงกระบวนการประเมิน การบริหาร และการบรรเทาความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารและจัดการความเสี่ยงดังกล่าวมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดีของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งจะช่วยให้ ระบบการเงินไทยไม่ถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินและสนับสนุนการก่อการร้าย และการสนับสนุน ทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ การคว่ำบาตรดังกล่าวต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญอย่างน้อย ดังนี้

2.1 คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ต้องดูแลให้ ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน มีการบริหารความเสี่ยงที่ดี ซึ่งครอบคลุมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร และคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย อย่างเหมาะสม โดยคณะกรรมการต้องร่วมกำหนด เสนอแนะ และพิจารณาอนุมัตินโยบาย แผนกลยุทธ์ กรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี และธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับมาตรการคว่ำบาตรต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญ ต่อการดำเนินธุรกิจและชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

2.2 ผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ต้องนำนโยบาย แผนกลยุทธ์ และกรอบการดูแลความเสี่ยงที่ดีที่ครอบคลุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตรที่ได้รับ อนุมัติจากคณะกรรมการไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและทั่วถึง โดยมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ดังนี้

(1) กำหนดกระบวนการ ระบบงาน และระบบบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการคว่ำบาตร ให้มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมถึงการกำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติ และขั้นตอนในการระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานความเสี่ยง เพื่อช่วยให้สามารถนำมาใช้ในการตรวจจับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตรได้อย่างเท่าทันและเป็นไปตามเป้าหมาย

(2) กำหนดเพดานความเสี่ยง (risk limit) โดยควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite) ซึ่งในกรณีของลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง ผู้บริหารระดับสูงต้องเป็นผู้อนุมัติการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรม เป็นครั้งคราว และพิจารณาผลการทบทวนข้อมูลและความเสี่ยงของลูกค้าดังกล่าว

(3) กำหนดโครงสร้างการบังคับบัญชาหรือสายงานการรายงานที่เหมาะสม และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานภายใต้โครงสร้างการบังคับบัญชานั้นให้ชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุม กำกับ ตรวจสอบ (three lines of defense) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งดูแลให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมสามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างเป็นอิสระและมีความเป็นมืออาชีพ

(4) ทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยง รวมถึงเพดานความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ หรือทุกครั้งที่มีเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีวิธีการและระบบประเมิน ติดตาม และตรวจจับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร และแจ้งเตือนหากพบความผิดปกติในการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตร รวมทั้งกำหนดระดับความเข้มข้น ในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (risk proportionality) โดยในการประเมินและบริหารความเสี่ยง ให้พิจารณาปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า พื้นที่หรือประเทศ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ และธุรกรรมหรือช่องทางบริการ เป็นอย่างน้อย และพิจารณาดำเนินการอย่างเหมาะสมตามความเสี่ยง เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจมีต่อการดำเนินธุรกิจ ตามปกติโดยสุจริตและคำนึงถึงหลักมนุษยธรรม

ทั้งนี้ สำหรับกรณีของลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงจะต้องมีการยกระดับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าให้อยู่ในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD)

ตั้งแต่การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพิ่มเติมเกี่ยวกับลูกค้าและผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง และต้องทบทวนข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันเสมอ อีกทั้งตรวจสอบวัตถุประสงค์การทำธุรกรรมทางการเงิน ตลอดจนพัฒนาแนวทางและเครื่องมือการตรวจสอบสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-Use Items: DUI) และรายการสินค้าที่มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกนำไปใช้เพื่อผลิตอาวุธที่คุกคามความมั่นคงปลอดภัยระหว่างประเทศโดยเฉพาะสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง (Common High Priority List: CHPL)

ธปท. และ สำนักงาน ปปง. คาดหวังว่านโยบายฉบับนี้จะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตรและผลักดันให้เกิดการยกระดับการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการคว่ำบาตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อระบบการเงินของประเทศไทยยิ่งขึ้น

3. วันเริ่มต้นถือปฏิบัติ

นโยบายฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2567

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

(นายเทพสุ บวรโชติदार)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน